

FILM. Skaparna bakom kassasuccén *Shrek* ligger inte på latsidan. Den tredje filmen om det gröna monstret har ännu inte haft svensk premiär, men redan börjar man pusha för den fjärde filmen i ordningen. Enligt Variety ska fyran ha premiär den 10 maj 2010. (TT Spektra).

It Takes 2 – The history of Rock continues...del 6

Hey, hey, hey! That's what I say!

Skiffle är en form av folkmusik som har sina rötter i blues och jazz från 20-talets Amerika. I Storbritannien fick skifflerocken en ny revival under slutet av 50- och början av 60-talet och blev dåtidens motsvarighet till rockabillyn i USA. Visserligen hade Elvis slagit igenom men på de brittiska öarna var det skifflerocken som gällde.

Som instrument användes ofta banjo, kam, tvättbräda och hemgjord tee-chest bas med kvastskäft och oftast bara en enda sträng, som komplement till den akustiska gitarren.

1956 bildades skifflegruppen the Quarrymen i Liverpool av den då 16-åriga John Winston Lennon. En grupp som några år senare skulle bli världens mest kända men då under ett annat namn.

Från skiffle till britpop
Skotten Lonnie Donnegan blev skiffles föregångare. Han hämtade sin inspiration i folksånger som han blandade med humor och engelsk music-hall tradition. Även Adam Faith och Marty Wilde började karriärerna i skifflerocken men det var sångaren Tommy Steele som lyckades bäst och han lanserades som den engelska motsvarigheten till Elvis Presley. Trots Steeles stora popularitet var han ingen rocksångare och blev aldrig det riktiga hot till Elvis som var tänkt.

Cliff Richard däremot var från början den artist som stilmässigt mest påminde om en tidig Elvis, men Richard smälte snart in i den mer stillsamma popmusiken.

Instrumentallåtar var

Rolling Stones i London 1973.

ARKIVBILD: SCANPIX

på modet efter att den amerikanske gitarristen Duane Eddy infört Twang-ljudet i rocken, med låtar som *Rebel Rouser* och *Because They're Young* i slutet av 50-talet. Hank Marvin, som även han hade sin bakgrund i skiffeln, var gitarrist i instrumentgruppen the Shadows. De hade tidigare slagit igenom som komgrupp till Cliff Richard, under namnet the Drifters (UK), men fick nu egna hits. 1960 toppade Apache englandslistan och följdes snart av andra instrumentalthits som *F.B.I.*, *The Frightened City* och *Kon Tiki*.

The Mersey Sound

Till skillnad från USA så fanns det under den här tiden inte några lokala radiostationer i Storbritannien. Statliga BBC styrdes med järnhand av överklassen och hade en mycket konservativ hållning till rocken i både radio och tv. Detta hade gjort att London tidigare varit totalt dominerande som nöjescentrum, men efter framgångarna för Beatles ut-

The history of rock

manade industristäderna nu London som centrum för den nya brittpopen. Rockgrupper växte nu upp som gräshoppor. Liverpool hade Mersey Soundet och grupper som Gerry & the Pacemakers, the Searchers, Swinging Blue Jeans, Billy J. Kramer & the Dakotas samt Cilla Black.

Agenterna gillar musiken men knappast sångaren. "He is just Sex and must go!" var bedömningen.

I Manchester fanns the Hollies, Herman Hermits och Freddie & the Dreamers och Newcastle var hemstad för the Animals. Dessa hade i Eric Burdon en vit sångare som lät svart och med sin version av *House of the rising sun* fick gruppen dessutom en fan i självaste Bob Dylan!

London hade dock inte riktigt släppt greppet som

rockens centrum. Här fanns föregångarna Johnny Kidd & the Pirates, Manfred Mann, Brian Poole & the Tremeloes, Dave Clark Five, Dusty Springfield samt the Kinks och senare även the Who. De två sistnämnda grupperna kom så småningom att slå ordentligt på andra sidan Atlanten under epitetet The Big Four, och tillsammans med Beatles och Rolling Stones blev de britternas mest populära band under 60-talet.

Motpolen till Beatles

Skivbolaget Decca hade i mars 1962 tackat nej till Beatles med motiveringen att "rockgrupper var ute", något man bittert ångrat.

På Londons blues- och rhythm&blues-scener hade Rolling Stones fört en närmast underjordisk tillvaro sen hösten 1962. Efter ett tips från George Harrison tar sig Deccas agenter till the Crawdaddy Club i London där Stones uppträder i april 1963. Agenterna gillar musiken men knappast sångaren. "He is just Sex and must go!" var

bedömningen. I juni skrivs det kontrakt som blir Deccas klipp och sångaren Mick Jagger är trots allt kvar. Och tur är väl det!

Genombrottet kommer med andra singeln i november, ironiskt nog med en låt de fått av Lennon/McCartney, *I Wanna Be Your Man*. För motpolen till Beatles var högst påtaglig. Stones image utstrålade sex med en rå, rebellisk och stökig underton.

Endast ett år efter genombrottet i England var Stones etablerade i hela Europa och USA stod på tur att erövrats. Under sin fjärde USA-turné i maj 1965 besökte Stones legendariska Chess-studion i Chicago där grunden läggs till klassikern (*I Can't Get No*) *Satisfaction*. En låt med ett av rockhistoriens mest välkända riff i introet, som Keith Richards lär ha kommit på i sömnen. Den Jagger/Richardkomponerade *Satisfaction* blir etta i såväl England som USA. Men karriären hade bara just startat för The Glimmer Twins!

Peter Kronström

Tävling: Sätt rätt artist ihop med rätt låt!

1. Cliff Richard
2. Rolling Stones
3. Gerry & the Pacemakers
4. Hermans Hermits
5. Shadows
6. Animals
7. Kinks
8. Manfred Mann
9. Searchers
10. Dave Clark Five

- A. It's All Over Now
- B. No Milk Today
- C. Bring It On Home To Me
- D. 5-4-3-2-1
- E. The Young Ones
- F. You Really Got Me
- G. Sweets For My Sweet
- H. Glad All Over
- I. Ferry Cross The Mersey
- J. Atlantis

Svar och tröstorlek skickas till: Trelleborgs Allehanda, It Takes 2, Box 73, 231 21 Trelleborg eller mailas till: peter.kronstrom@telia.com. Svaren ska vara tillhanda senast onsdagen den 8 augusti.

Vinnare och rätta lösningen publiceras i nästa avsnitt av "The history of Rock"
1:a pris: Specialtillverkad It TAKES 2 t-shirt och Anne-Lie Rydén-signerad It TAKES 2-affisch.
2:a-5:e pris: Allehanda Allehandapriser

Rätta svar från tävlingen den 28 juli

- 1 – D Simon & Garfunkel – Homeward Bound
- 2 – E The Byrds – All I Really Want To Do
- 3 – C Jimi Hendrix – Hey Joe
- 4 – J Jefferson Airplane – Somebody To Love
- 5 – G Janis Joplin – Piece Of My Heart
- 6 – A The Monkees – Daydream Believer.
- 7 – H Bob Dylan – Lay Lady Lay
- 8 – I Creedence Clearwater Revival – Fortunate Son
- 9 – B Mamas & Papas – California Dreamin'
- 10 – F The Doors – Light My Fire

Fotnot: Bob Dylan och The Byrds har båda spelat in All I Really Want To Do och Lay Lady Lay så rätt svar kan även vara 2-H och 7-E

Vinnare den 28 juli:
1:a pris: Ulla-Britt Lindmark, Trelleborg
2:a-5:e pris: Margareta Krafft, Simrishamn, Anders Söderberg, Trelleborg, Anders Zimny, Malmö samt Kenneth Sjöo, Trelleborg.